

Силабус курсу

Соціально-психологічне консультування

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-наукова програма «Соціальна робота і соціальна політика»

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно графіку

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.п.н., доц. **Шафранський Володимир Васильович**

Контактна інформація

V_Shafran@ukr.net, +380984476425

Опис дисципліни

Соціально-психологічне консультування – відносно нова галузь професійної діяльності соціального працівника, котра недавно виділилася в якості самостійної сфери поряд із такими традиційними формами як наукові дослідження, психокорекція і психодіагностика, психологічне консультування. Вона, безперечно, вимагає спеціальної професійної підготовки. Знання у галузі консультування є обов'язковими не лише для практичних психологів, але й для соціальних працівників. Метою дисципліни «Соціально-психологічне консультування» є оволодіння певними видами і способами діяльності, необхідними для вирішення практичних завдань соціального консультування, розвиток особистісних та професійних якостей соціального працівника.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Соціально-психологічне консультування як один із видів психологічної допомоги, його цілі, принципи, види та рівні	Знати визначення соціального консультування, його предмет та ознаки. Види психологічної допомоги людині, її зміст і виконання. Аналізувати цілі та завдання соціального консультування, загальні принципи консультативного процесу, види та рівні консультування, їх змістовна характеристика.	Тести, питання
2 / 2	2. Соціально-психологічне консультування в історико-культурному контексті	Знати основні напрямки консультативної допомоги у зарубіжному досвіді практикування, особистісно зорієнтоване консультування, гештальтконсультації. Проводити трансактний аналіз, екзистенційний аналіз, психодинамічний аналіз. Вміти аналізувати психодинамічний напрям (класичний психоаналіз З. Фрейда, аналітичну	Тести, питання

		психологію К. Юнга, індивідуальну психологію А. Адлера, гуманістичний психоаналіз Е. Фромма). Проводити поведінкове та когнітивно-поведінкове консультування. Характеризувати вітчизняні традиції у практиці надання психологічної допомоги.	
4 / 4	3. Організація роботи соціально-психологічної консультації	Знати загальні питання організації соціально-психологічної консультації, вибір місця для проведення консультування, підбір кадрів для роботи у соціально-психологічній консультації. Вміти визначати оптимальний режим роботи соціально-психологічної консультації для клієнтів. Внутрішній розпорядок роботи консультації. Графік індивідуальної роботи консультанта. Типові випадки, які вимагають активної ділової взаємодії соціального консультанта з іншими фахівцями-консультантами. Дії соціального консультанта у випадках, коли він не може приймати рішення стосовно проблеми клієнта та шляхів її розв'язання.	Питання, задачі
2 / 2	4. Професійна підготовка консультанта	Знати зміст загальної і професійної підготовки соціально-психологічного консультанта. Навчальні дисципліни, що вивчаються соціальним консультантом. Спеціальні знання, вміння, норми і цінності професійно-підготовленого соціального консультанта, умови їх отримання. Характеризувати основні напрями підвищення кваліфікації й удосконалення роботи соціального консультанта. Основні вимоги, що ставляться до професійного консультанта і змісту його роботи. Кодекс професійної етики. Взаємини консультанта та клієнта під час консультування. Відповідальність консультанта перед клієнтом за результати своєї професійної діяльності.	Питання, задачі
4 / 4	5. Підготовка і проведення соціально-психологічного консультування, його етапи і процедури	Знати загальні питання, пов'язані з підготовкою до соціального консультування. Основні вимоги до місця проведення консультування. Механізм проведення соціально-психологічної консультації. Зустріч клієнта. Початок бесіди консультанта з клієнтом. Сповідь клієнта. Практичне вирішення консультантом завдання щодо запам'ятовування інформації, наданої клієнтом під час сповіді. Вміти проводити соціально-психологічне консультування по етапах, та основні процедури соціального консультування.	Питання, задачі
2 / 2	6. Бесіда як головний метод соціально-психологічного консультування	Знати запитання як головний засіб впливу консультанта на клієнта. Цілі і способи постановки запитань, вимоги їх конструювання. Етапи проведення бесіди, їх характеристика. Класифікація та опис методів впливу консультанта. Принципи, правила і прийоми соціального впливу. Основні комунікативні техніки у консультативній бесіді.	Тести, питання
4 / 4	7. Технології і прийоми телефонного консультування	Знати історію телефонної психологічної допомоги за кордоном. Стан телефонного консультування в Україні. Основні принципи роботи та етика телефонної допомоги. Психологічний зміст та мова телефонного діалогу. Мистецтво завершення телефонної розмови. Помилки телефонної допомоги. Соціально-психологічні проблеми у	Тести, питання

		телефонному консультуванні та особливості їх розв'язання.	
2 / 2	8. Моделі та оргсхеми управлінського консультування	Знати історичний аспект управлінського консультування. Класифікація послуг, які надаються консультантами управлінням. Специфічні навички та норми професійних консультантів в управлінській сфері. Характеризувати два підходи до визначення управлінського консультування. Основні етапи процесу управлінського консультування.	Питання, задачі
4 / 4	9. Особливості консультування сімейно-шлюбних стосунків	Знати зародження консультування з питань шлюбу і сім'ї. Розвиток консультативної роботи з важкими дітьми. Різниця між шлюбним та сімейним консультуванням, індивідуальним та груповим. Консультування з питань шлюбу: психоаналітична, соціально-когнітивна, раціоемоційна та системно сімейна традиції. Вміти оцінити ефективність подружнього консультування.	Тести, питання
4 / 4	10. Зміст і методи психолого-педагогічного консультування	Знати психолого-педагогічне консультування. Взаємостосунки батьків із дітьми дошкільного віку. Основні проблеми і причини невдалого початку навчання дитини в школі, способи здолання цих проблем. Поняття про психологічно нестандартну дитину. Вміти аналізувати типові конфлікти між батьками і підлітками, їх причини, способи попередження та усунення. Консультування батьків старшокласників.	Питання, задачі

Літературні джерела

1. Бондаренко С.Г. та ін. Основи консультування з питань репродуктивного здоров'я: навчально-методичний посібник / Під загальною ред. Б.М. Вороника. – К.: ВЦ „День печати”, 2004. – 248 с.
2. Золотарева Т.Ф., Минагаева М.Р. Социально-психологическая помощь в центрах социального обслуживания. – М.:Союз, 2000.
3. Консультування сім'ї. Ч.1: Науково-методичні матеріали для соціальних педагогів, студентів вузів. – К.: ДЦССМ, 2003. – 88 с.
4. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования. – М.: Академический проект, 1999. — 240 с.
5. Моховиков А.Н. Телефонное консультирование. – К.: Академия, 1994. – 410 с.
6. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования. – СПб.: Юпитер, 2000. — 464 с.
7. Підготовка волонтерів до роботи у службі «Телефон Довіри». Н.П. Архангельська, С.П. Бабарика, С.Я. Беляєва та ін. – К.: 2003. – 116 с.
8. Практичний досвід роботи спеціалістів спеціалізованих служб та партнерських організацій Київського міського центру соціальних служб для молоді / Упорядник К.С. Шендеровський. – К.:ДЦССМ, 2003. – 386 с.
9. Соціальна робота з людьми, які живуть з ВІЛ/СНІДом. Методичний посібник для проведення курсів підвищення кваліфікації. За ред. Т. Семигіної. К: Вид. дім «Киево-могилянськаАкадемія», 2006. – 620 с.
10. Соціальна робота. Книга III. Хрестоматія. – К., 2002. – 396 с.
11. Технология социальной работы / Под ред И.Зайнышева. – М., 2000. – 240 с.
12. Технології соціально-педагогічної роботи: Навч. посібник / За заг ред. А.Й. Капської. – К., 2000.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	20
Теми 1-10– обговорення лекційних питань	20
Теми 4-5 – розв'язки тестів, задач	20
Екзамен (теми 1-10) – тести, завдання.	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом